

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA	
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177	
PODUREDNIŠTVO	
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	
Letna naročnina, Italija	Lir 19.000
Letna inozemstvo	Lir. 30.000
Letna inozemstvo, USA dol.	28
Poštino čekovni račun: štev.	24/12410

Leto XXXIV. - Štev. 22 (1706)

Gorica - četrtek, 3. junija 1982 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Kaj se pravi biti Slovenec Papežev dušnopastirski obisk na Angleškem

Biti Slovenec, se pravi najprej priznati, da si po božji volji in po naravnem redu pripadnik slovenske narodne skupnosti, da nosiš v duši, v miselnosti, v govorici, v svoji radosti in svojem trpljenju neizbrisno znamenje slovenstva, ki te loči od vseh drugih ljudi na svetu. Zaradi tega neizbrisnega znamenja nam je vsem skupaj usojeno, da moremo kot posamezniki in kot celota živeti le kot Slovenci. Zanj trideset let naše zgodovine nam to resnico dokazuje tako krvavo, da je ne bi bilo treba posebej poudarjati, če ne bi na vseh straneh doživljali, da nam drugače dopovedujejo, in to vsak dan dopovedujejo, prav tisti, ki jim je obstanek slovenskega naroda na tem delu Evrope nepoti, nekaterim že sto let, drugim od večraj in od predvečrajšnjim.

Biti Slovenec, se pravi, ne samo, imeti pravico, da lahko po svoje govoriš, poješ in moliš, marveč tudi, imeti pravico do svojega kosa kruha, ki ti ga tuj gospodar ne bo nikoli rezal tako, kakor ti ga lahko lastni človek. Narodno vprašanje je za Slovence prav tako socialno vprašanje. Narodna svoboda pomeni za nas tudi osvoboditev od tvarnega izžemanja in izkoriščanja. Vsak tuj gospodar je za nas zmeraj bil, in je, mačeha, ki nam je merila tenak kruh, ali pa nobenega, kakor to doživljamo še zdaj dan s dnem. Zaradi tega je za nas svoboda istovetna s kruhom. Brez enega ni drugega in brez enega in brez drugega ne more nihče obstati.

VOLJA DO ŽIVLJENJA

Biti Slovenec in ostati Slovenec se torej pravi nič več in nič manj kakor imeti voljo, ostati živ. Odrskati nam pravico, biti Slovenci, se pravi tudi, streči nam po golen življenju, in biti se za slovenstvo, se pravi, biti se za pravico do navadnega človeškega življenja zate, zame, za ves milijon brezimnih slovenskih posameznikov, katerim danes to pravico jemljejo eni v imenu te, drugi v imenu one ideje ali sistema.

In ne samo skrb za vsakdanji obstanek, marveč tisti večni zakon, ki nas je postavil v življenje, da v njem izpolnimo svojo nalogo, nam zapoveduje, da se za to življenje bojujemo.

Iz te resnice se nam mora poroditi eno neomajno spoznanje, ki mora uravnavati vsako našo misel in sleherno naše dejanje; namreč, da bomo Slovenci lahko živeli vsak zase kot ljudje samo, če bomo lahko živeli kot narod, kot celota. Zaradi tega mora biti delo vsakogar izmed nas uravnano najprej v ohranitev naroda kot skupnosti. Vse, kar smo storili za to, kar bomo — in storiti je treba še ogromno — smo prav in bomo prav storili in ne bomo za to dajali odgovora ne tujcu in še manj kakim samozvanim sodnikom. Niso voditelji sodnik narodu, marveč on njim. Zaradi tega tudi ne more biti na svetu boljših in slabših Slovencev, marveč samo eni — tisti, ki hočejo biti in ostati.

NEKATERA VAŽNA SPOZNANJA

Slovenec biti, se pravi, poleg vsega drugega, biti samozavesten, ponosen in pogumen. Slovenec biti, se pravi, vedeti, kaj ti po božji in človeški postavi gre: vedeti, da ni tvoj narod nikomur ničesar dolžan, ker je vse dolgove sosedom, Evropi in svetu plačal s toliko žrtvami, pač pa, da so drugi dolžni njemu marsikaj in da mi na račun tega dolga lahko zahtevamo od njih precej.

Biti Slovenec se pravi uvideti, da narodi dosti bolj umirajo zaradi lastne nemoči, nezavednosti in slepote kakor pa od tuje sile; se pravi, ostreši se tako imenovanih narodnih napak, bodisi prirojenih ali privzgojenih; ostreši se bojzani pred gledanjem resnici v obraz; ostreši se hlapčevskega duha v razmerju do tujca ali lastnega oblastnika; ostreši se kimavosti, nesamostojnosti v mislih in sodbah, strahu pred svobodo zase in za druge; poniglavoosti, ki se kaže v tem, da se pogosto skušamo nad lastnim bratom in rojakom uveljavljati s pomočjo vsakega začasnega gospodarja.

Biti Slovenec, se pravi dalje, v vsakem rojaku, naj misli tako ali drugače, naj ima

takšno ali drugačno prepričanje, videti brata in se mu čutiti bliže kakor pa tujcu, ki je morda s teboj povezan po isti širši ideologiji. Se pravi na kratko, misliti po slovensko, govoriti po slovensko, čutiti po slovensko, trpeti in svojemu bližnjemu z dejanjem ali z besedo lajšati stisko po slovensko.

Biti Slovenec, se pravi tudi, sovražiti mogočne in bobneče narodne in druge fraze, ki se veličastno slišijo, pa ničesar ne povedo in še manj pomenijo, ker so pač izgovarjane za zavajanje nemislečnih ljudi, za zakrivanje lastne nedelavnosti in za krinko bolj ali manj sebičnim, če ne celo umazanim namenom. Ni dober Slovenec tisti, ki se votlo trka po prsih, da je pripravljen trikrat na dan za narod umreti, ko ve, da tega ne bo nihče od njega terjati, marveč oni, ki ima tiho, a trdno voljo, ostati na svojem mestu in za svoj narod s svojim skromnim delom živeti.

NEKAJ TEMELJNIH NACEL

Biti Slovenec, se pravi še marsikaj drugega. Se pravi, brez ozira na strankarsko ali ideološko pripadnost priznati in sprejeti nekaj temeljnih resnic in načel, od katerih je odvisen obstanek nas vseh. Vse besede o narodni slogi, po raznih sporazumih med strankami in skupinami so prazne, dokler nismo kot posamezniki sposobni in voljni teh temeljnih načel sprejeti ter jih v dejanju izpolnjevati. Uviden in trezen človek zaradi skušenj, ki jih doživlja, ne more verjeti v kako od zgoraj zapovedano narodno enotnost, marveč samo v tisto, ki temelji na svobodnem spoznanju in svobodnem privoljenju vsakega poedina v bistvene pravice, ki bi jih moral vsebovati splošni slovenski narodno-politični program. Toda poudariti je treba, da je popolna edinstvo potrebna celota, kjer gre za življenje in obstanek celote. Mislim, da ga ni pravega Slovenca, ki ne bi mogel sprejeti osnovnega programa za slovensko bodočnost. Ta bi v preprostih besedah izpovedoval:

Čim večja svoboda in samostojnost za ves slovenski narod; čem več Slovencev združenih pod lastno streho; čim več boljšega kruha, napredka in osebne svobode za vse, in za vse Slovence popolna pravica, da o svoji usodi in o svojem domu odločajo sami.

Biti Slovenec, se pravi še, ta preprosta načela, ki naj uravnavajo našo pot in našo smer, ne le priznati, marveč jih živeti; to je, uveljavljati jih po svojih močeh in po svoji odgovornosti v drobnem, vsakdanjem nehanju ter jih ob vsaki priliki in na vsakem mestu poudarjati, da bodo prežela vse naše ljudstvo. Hkratu se pa zavedati, da nam ne bo nihče ničesar podaril, marveč si bomo morali vse sami priborjati; zavedati se, da ne bomo dobili ničesar, česar nismo zahtevali, in da moramo vselej, zlasti pri delu za doseg našega temeljnega cilja, gledati samo nase in na koristi svojega naroda.

NAŠE BOGASTVO

Za zdaj nimamo drugega bogastva kakor svojo zemljo in vero v bodočnost, ki mora po večnem zakonu o ravnesju med pravico in krivico nekoč svetlo zasijati tudi za nas. Te vere, v kateri je moč, ki prestavlja gore, nam ne more vzeti nihče, če bo le tako trdna in tako splošna, da bo do zadnjega utripa prevečala sleherno našo misel in sleherno naše dejanje.

(Iz govora Mirka Javornika »Pot in smer«, ki je bil objavljen v knjigi »Pero in čas II«, 1981).

Švicarski Slovenci pri papežu

Pri skupni avdienci v sredo 18. maja je sv. oče pozdravil tudi skupino Slovencev, ki so pod vodstvom dveh duhovnikov prišli iz Švice v Rim: »Prisrčno pozdravljam skupino Slovencev, ki prihaja iz Švice. Če so vas razmere, dragi romarji, zanesle v tujino, glejte, da ostanete zvesti verskim in kulturnim izročilom, ki vam jih je nudila domovina. Apostolski blagoslov vam in vašim dragim. Naj vas ta blagoslov vedno spremlja na zemeljski poti.«

Vse do zadnjega ni bilo gotovo, ali bo papež Janez Pavel II. mogel obiskati Vel. Britanijo. Britansko-argentinski spopad je grozil, da prepreči potovanje, ki si ga je sv. oče tako želel. Sam je imel resne pomisleke, da obišče državo, ki je v vojni in zapletena v prelivanje krvi. Bili so angleški škofje tisti, ki so mu predložili, da bi odpoved obiska v britanski javnosti slabo odjeknila in škodovala zblizanju med katoliško in anglikansko Cerkvijo. Tako je do obiska nazadnje le prišlo. Potek papeževega bivanja na Angleškem kaže, da je bila odločitev modra in utemeljena.

V WESTMINSTERSKI KATEDRALI

Papež je prispel v Vel. Britanijo v petek 28. maja v dopoldanskih urah. Najprej se je podal v westminstersko katedralo, kjer je v somaševanju s 43 škofi iz Anglije, Galesa in Škotske, ki so predstavljali celotno katoliško Cerkev na Otoku in v prisotnosti 3.000 vernikov opravil sv. daritev. Med mašo je podelil sv. krst štirim odraslim osebam. V pridigi se je dotaknil dveh pekočih zadev: ločitve obeh Cerkva in vojaškega spopada, ki je v teku.

»Je moja globoka želja,« je dejal sveti oče, »da moj obisk prispeva k edinstvu kristjanov.« V zvezi s spopadom pa je rekel: »Medtem ko začenjamo z obhajanjem skrivnosti naše vere, ne moremo iti mimo dejstva, da se bratje v Kristusu vojskujejo med seboj in spravljajo v nevarnost mir na svetu. V molitvi se spomnimo žrtev na obeh straneh! Molimo za mrtve, da se odpočijejo v Kristusu, molimo za ranjene in njihove družine, ki jih objokujejo. Pridružite se mi v molitvi, da pride do mirne rešitve tega spora in da Bog miru nagane srca ljudi k odložitvi smrtonosnega orožja in k bratskemu razgovoru.«

Se isti dan je sv. oče v buckinghamski palači obiskal britansko kraljico Elizabeto II., ki je od leta 1954, ko je kralj Henrik VIII. pretrgal vezi z Apostolskim sedežem, poglavar anglikanske Cerkve.

Naši časopisi so prvi dan pisali, da je bil papež s strani Angležev v Londonu hladno sprejet. Kdor pa je sledil prenosu po televiziji, je bil priča prav nasprotnemu. Navdušenje množic je bilo izredno. Tako je imel na znanem nogometnem stadionu Wembley v Londonu v soboto 29. maja mašo, ki se je je udeležilo stotisoč oseb.

V CANTERBURYJU

Osrednja točka papeževega obiska je bilo brez dvoma skupno bogoslužje v Canterburyju. Stolnica v tem zgodovinskem mestu je sedež anglikanskega primasa. Sv. oče in nadškof Runcie sta opravila bogoslužje božje besede, pri katerem je bil navzoč tudi britanski prestolonaslednik Charles.

Po bogoslužju je bila objavljena skupna izjava o stanju razgovorov za spravo med obema Cerkvama. Mešana skupna anglikansko-rimokatoliška komisija je končala prvo stopnjo razgovorov, ki so pokazali, da še niso odstranjene ovire za dokončno spravo. Gre zlasti za dve dogmi: o Marijinem božjem materinstvu in o papeški nezmotljivosti, obstajajo pa tudi nebogoslovni problemi kot duhovniški celibat in žensko duhovništvo. Sklenjeno je bilo, da se ustanovi nova komisija in nadaljuje s pričetim delom.

SPOMIN NA GROZOTE ZADNJE VOJNE

Če ima Japonska svojo Hirošimo, ki jo je razdejala atomska bomba in je zato postala simbol odpora zoper jedrsko orožje, ima pa Anglija mesto Coventry, ki so ga nemški bombniki skoro izravnali z zemljo in je tako postal simbol britanskega odpora v zadnji svetovni vojni.

Naravno je bilo zato, da je sv. oče vključil v svoj pastoralni program tudi to mučeniško mesto. Nad 300.000 ljudi se je zbralo, da ga pozdravi. V svoji pridigi je poudaril, da so ostanki bombardirane stolnice

Bitka za Malvine gre h koncu

Sedaj ni več dvoma: Argentino čaka na Malvinah vojaški poraz. Britanska vlada je trdno odločena, da svojo pomorsko akcijo izvede do konca in da argentinski vojaški junti krepko lekijo.

Potem ko so se britanske čete 21. maja izkrcale v zalivu San Carlos in so se padalci polastili sredi preteklega tedna Port Darwina in Goose Greena 90 km severozahodno od glavnega mesta Malvinskega otočja Port Stanleya, je postalo jasno, da Argentinci Port Stanleya ne bodo več mogli dolgo braniti, čeprav imajo v njem močno posadko več tisoč mož. V Goosu Greenu so imeli Argentinci pomembno letalsko oporišče, s katerega so z drznimi napadi vznemirjali britansko ladjeve v kanalih otočja. Tako so prejšnje dni onespobili rušilec »Conventry« in transportno ladjo »Atlantic Conveyor«, ki je služila za prevoz letal z navpičnim vzletom, lažje pa poškodovali dve fregati. Sploh je od argentinskih bojnih sil bilo ves čas najbolj aktivno letalstvo, mornarice pa ni bilo na spregled. Zdi se, da argentinski admirali ne bi radi ostali ob koncu spopada brez ladjevja, saj jim to daje tudi politično težo.

V bitki za Goose Green so britanski padalci zajeli 1.400 argentinskih vojakov, ranjenih in mrtvih pa naj bi jih bilo okrog 250. Nastaja sedaj vprašanje, kako bo argentinska javnost prenesla poraz in kaj bodo storili vojaki po tej za Argentino nepotrebnosti pustolovščini. Eno je gotovo: nerazpoloženje do Vel. Britanije in ZDA se bo po teh dogodkih še povečalo, in to ne samo v Argentini, ampak v vsej Latinski Ameriki. Te države so spoznale, da od ZDA nimajo kaj pričakovati in da je nesmiselno, če je Sev. Amerika članica Organizacije ameriških držav, ko pa gre za

eno njenih članic, se poveže proti njej z bivšo kolonialno veselilo kot je Vel. Britanija.

★

Dušna oskrba Malvinskih otokov

Med 1.800 prebivalci tega otočja je 200 katoličanov, za katere skrbita dva duhovnika misijonske družbe Mill Hill iz ZDA. Ze leta 1875 je v Port Stanleyu stalno bival katoliški duhovnik James Foran, ki je tam postavil leseno kapelo v čast Marije, Morske zvezde. Po letu 1888 so Malvinske otoke oskrbovali salezijanci iz apostolske prefekture v Punta Arenas (južni Čile), leta 1952 pa so dušno oskrbo prevzeli malhillski misijonarji.

Bogoskrunstvo v Medjugorju

V noči med 7. in 8. majem so neznanci vdrli v župnijsko cerkev v Medjugorju, kjer naj bi se prikazovala Mati božja, in oskrunili Najsvetejše. Iz tabernaklja so odnesli tri ciborije, polne posvečenih hostij. Žlikovci so jih raztresli po tleh. V spravo in zadoščenje zaradi nizkotnega dejanja so duhovniki 10. maja organizirali v Medjugorju dan molitve in pokore.

■ Na sovjetskem vodstvu je prišlo do pomembnih zamenjav. Juri Andropov, ki je bil že od leta 1967 na čelu sovjetske tajne policije, je postal član tajništva centralnega komiteja partije. To tajništvo sestavlja deset oseb. Mnogi menijo, da bo Andropov, ki je sedaj star 68 let, nasledil Brežnjeva v vodstvu partije in države. Andropova je zamenjal v tajni policiji Vitali Fedorčuk, Ukrajinec po rodu. O njem je znano le to, da je do sedaj bil uslužben pri krajevni tajni policiji v Ukrajini.

in zgradba nove simbol krščanske sprave in miru. Vojna, je dejal sv. oče, bi morala spadati k neki tragični preteklosti. Voditelji ljudstev bi morali iskati skupno pot k razorožitvi, kajti moderna vojaška sredstva, najsibodo jedrska ali ne so nekaj strahotnega. Ko je papež dejal, da je popolnoma nesprejemljivo zateči se k orožju, da se s tem rešijo spori med državami, je doživel med prisotnimi velik aplavz, kajti vsi so razumeli, da je hotel obsoditi ravnanje britanske vlade, ki se je poslužila sile v uveljavljanju svojih pravic do spornih Malvinskih otokov.

Če se sv. oče ni mogel srečati prav zaradi tega, ker je Vel. Britanija »tehnično v vojni« z ministrsko predsednico Thatcherjevo, je pa to storil vatikanski državni tajnik Casaroli, ki se je pri zaprtih vratih z »železno gospo« pogovarjal 40 minut. O vsebini pogovora se pa ni zvedelo ničesar. Vse je ostalo zavito v neprodušen molk.

Iz Coventryja se je papež podal v pristaniško mesto Liverpool. Tu se je srečal tudi z anglikanskim škofom Davidom Sheppardom, s katerim sta se prisrčno objela.

V tem mestu je tudi spregovoril o nezaposlenosti kot enem največjih problemov vse družbe. Dejaj je: »Mladina, ki ne more dobiti dela, ima občutek, da je ogođjana za svoje sanje, medtem ko imajo tisti, ki so delo izgubili, občutek, da so zavrnjeni in nepotrebni. Je to tragedija, ki zadeva vsak vidik življenja, od materialnega in telesnega do miselnega in duhovnega.«

CETRTI DAN BIVANJA NA ANGLEŠKEM

Sv. oče ga je pričel v industrijskem mestu Manchester, kjer je dopolne maševal in posvetil 12 novih duhovnikov. V mestnem parku Heaton se je zbralo nad 200 tisoč ljudi, ki so ga navdušeno pozdravljali.

Pred mašo se je sestal z glavnim judovskim rabinom za vso britansko državno skupnost Immanuelom Jakobovitsom. Sv. oče, ki je sam doživljal med zadnjo vojno rododomor židovskega prebivalstva na Poljskem, je rabinu izrazil vse svoje razumevanje za probleme, ki tarejo judovsko skupnost.

Iz Manchesterja je papež Janez Pavel II. s helikopterjem odletel v mesto York, kjer ga je pričakala še večja množica kot v Manchesteru. Tu je govoril zlasti o svetosti zakona, o družinskem življenju in o nevarnostih, ki grozijo današnjim družinam. Danes premnogi trdijo, da je družina nekaj nesodobnega, trditev, ki je silno škodljiva tako za Cerkev kot za družbo. Nevarnosti, ki ogrožajo sedanjo družino, so po papeževih besedah zlasti samoljublje, slabi odnosi med starši in sinovi, porast razporok, bič splava in mišljenje, da so protispolna sredstva za uravnavanje rojstev nekaj naravnega.

Sv. oče je opozoril tudi na probleme, ki se porajajo med zakonci različnih veroizpovedi, kar je v Angliji nekaj zelo pogostega. Zakonci v takih družinah naj bi živeli tako, da odprejo pot h krščanski edinstvi.

V Vel. Britaniji je že nad tri milijone brezposelnih. Posredno se je papež dotaknil tudi tega problema, ko je dejal, da »gospodarske razmere zaskrbnjujejo vplivajo na milijone ljudi in na ta način povzročajo nestabilnost zakona in družinskega življenja.«

Sv. oče tudi ni pozabil omeniti družin, ki v teh dneh trepetajo za usodo svojih sinov tako v Vel. Britaniji kot v Argentini, mnogi pa že objokujejo izgubo svojih dragih. »Prosimo Boga, da jim da svojo moč in da bi prišlo do dokončnega in pravičnega mira, da bodo družine rešene trpljenja zaradi vojne na južnem Atlantiku.«

Zadnja dva dni bivanja v Vel. Britaniji je papež namenil Škotski in Galesu. Tu je obiskal mesta Edinburgh, Glasgow in Cardiff.

Biserni ljubilej in nekaj draguljev brata L. Vidmarja

Postave ni take, da bi rekli o njem, ta bo zvezde klatil, je pa sicer dobro izgrajen, širokih pleč, da mu je igrača voziti ogromni »Vladimirec«, pluzni traktor ruskega izvora. Več kot štirideset let prenaša indijsko vročino z bengalsko soparico. Njegov prijazni nasmeh je nekaj posebnega, prihaja iz globin in se preliva preko svetlomodrih oči vate.

Jezuit Vidmar je misijonar ne le po videzu valujoče srebrne dolge brade, za katero bi ga sam Mohamed zavidal, marveč predvsem iz prepričanja, ki raste iz globoke vere in iskrene pobožnosti in veselja do življenja. Če ga postaviš ob škofa, bodo ljudje najprej stopili k njemu in se mu priklonili. Ko je pred leti hotel na obisk k svojemu bratu Tonetu v Brazilijo, se je med potjo ustavil na Japonskem v Tokiu. Kamorkoli je hotel, tja mu je Tokio plačeval vozne listke, mu odstopal prva mesta s pokloni, ki so segali globlje kakor sicer... Morda zaradi brade, zagotovo pa ne vem.

Pred 60 leti je stopil v Družbo Jezusovo, ko mu je bilo komaj enaindvajset let. Lada ga je pripeljala in izločila v Kalkuti, kjer se je pridružil slovensko-hrvatski ednici »prve legije« v 24. Parganasu južne Bengalije. Tod je zemlja sila rodovitna, morda ena najbolj rodovitnih v Indiji, a je duhovna ledina prvega razreda. Vprašajte belgijske misijonarje, zakaj so odšli misijonarji rajši na sever v Bihar?

Brat Leopold Vidmar stopa v 82. leto s korakom mladostnika. Da bi ga videli, ko nadzoruje stavbišča, ki jih gradi! Na robovih visokih nadzidov se vrtil kot akrobat v kalkutskem Geminu cirkusu. Ko bere tale zapis, si omislite brata v župniji Raghampur, kjer trenutno gradi trinadstropni zavod za srednješolce naše nove škofije Baruiapur. To je kraj, oddaljen le pet kilometrov od naše cerkve sv. Antona, katero škof Nirmal Gomes imenuje svojo katedralo. Z arhitektom Barnesom jo je zidal naš Vidmar.

Nikar se z njim ne spuščajte v debato o cenah na veletrgih in na bazarjih! Od cementa do železobetonskih palic zvitega žice, kje dobiti najboljše stroje in električno žico pa do rib in zelenjave. Tudi v rečeh bogoslovja je precej na »tekočem traku«. Bere in prebira naše domače revije in one pisane v angleščini. Govori tudi bengalsko in hindi jezik. Le redko mu spodleti. Npr. zadnjič, to se pravi, par let je že tega. Mesto Kalkuto je obiskoval neki znani Johnson in se ustavljal po župniščih. Na ulici je srečal brata Vidmarja.

»Ali poznate p. Cukaleta?«

»Seveda, saj je moj rojak!«

»Znamo vam je, da mu je zdravnik predpisal zaradi nizkega krvnega pritiska steklenko brandyja.« Brat Leopold je z nasmeškom prikimal Johnsonu, ki mu je govoril iz taksija.

»Ali bi mu zanesli par steklenic brandyja, prosim?«

»Z veseljem, kar sem z njimi, sem ravno k njemu namenjen.«

»Oprostite, steklenice imam doma. V petih minutah vam jih izročim, pa sem denarico pozabil doma. Posodite mi samo 20 rupij, prosim, in malo počakajte!«

A Johnsona ni bilo, od nikoder ga ni bilo. Dve neusmiljeni uri na tropskem

Biserno slavlje br. Leopolda Vidmarja: na levi p. P. Fallon, profesor na univerzi v Kalkuti, ki pa stanuje v fari, katero vodi p. Jože Cukale in mu pomaga v njenem najbolj severnem delu; v sredi jubilant; na desni p. Jože Cukale, pisec tega članka

soncu... Tudi dobrega Homerja bi take stvari vrgle iz tira...

Torej zadnjič smo praznovali biserni jubilej v Raghampurju. Naš provincial p. Alfonz De Souza se je mudil v Rimu pri bolnem generalu p. Pedru Arrupeju in na sestanku s sv. očetom. Pisal je Vidmarju lepo pismo polno hvaležnosti, da je posvetil vse sile širjenju kraljestva Kristusovega v Bengaliji. V njegovemu imenu ga je nagovoril p. Siluvai. Srčika njegovih misli je bila: Brat Vidmar ni nikdar rekel Kristusu »Ne«. Njegov odgovor je bil »Da. Prihajam!« Zato blesti ime našega brata v zgodovini misijonske province kakor diamant Kohinoor v angleški kroni. On vstaja zgodaj, meditacija in sveta maša mu je kot vsakdanji kruh. Tako tudi rožni venec in obisk Najsvetejšega. Potem izgine čez dan na oder svojega delovanja, zapo-

slen z nakupi, načrti in pogajanji za dobavo cementa.

O stvarih, ki so šle v teku njegovega misijonarjenja skozi njegove roke, lahko berete v vestniku »Slovenski jezuiti«, ki ga izdajajo jezuiti slovenske province. P. Ante Gabrič, naš hrvatski misijonar iz Kurnakali, zelo toplo in obširno piše o njem.

Na oddih v domovino, v svojo sončno Dolenjsko, menda ne misli več. Premalo časa ima in preveč dela ga še čaka. Mnogi hočejo njegove nasvete. Pravzaprav hočejo njega. Brat Vidmar je dober človek. Kadar se oglasi pri nas, mi večkrat pomozimo: Pazi se, ostala sva samo dva! Vrnem mu milo za drago...

Pridružujem se voščilom za bisernega jubilanta s prošnjo zanj: Bog te varuj, brat misijonar, do železnega jubileja in še čez!

Jože Cukale DJ, Bengalija

Beseda o slovenskem gospodarstvu

O slovenskem gospodarstvu v SRS ni lahko govoriti. V zadnjih letih je namreč v tako slabih vodah, da pač kritika niti ni več potrebna. Nekaj je bistvenega narobe in to vse od leta 1945 naprej. Izgovor, da je pod J. Brozom bilo bolje je jalov, ker se je sistem uvedel v celoti za časa njegovega življenja.

Četudi to nemogoče stanje točno odgovarja predvidevanju nasprotnikov režima je človeku žal, da mora ravno slovenski narod imeti tako težko življenje. Ko človek gleda naše severne soseske Avstrije in celo zahodne soseske Italijane ni težko ugotoviti, da nismo Slovenci nič manj sposobni, prav gotovo pa bolj marljivi. Zakaj nas tako tepe usoda? In to ne samo v zanikanju osebnih in političnih svobod, ampak celo v materialnem pogledu.

Socializem kot ga naobračajo v Sloveniji je v celoti odpovedal v trgovini: današnja trgovska mreža nima prave konkurence in razlike med nakupno in prodajno ceno (marže) so v Sloveniji neprimerno večje kot je to običaj v svobodni ekonomiji. Družbeno področje enostavno ne zmore organizirati preskrbe vseh predme-

nov, ki se danes rabijo npr. v gospodinjstvu. V tem je tudi razlog, zakaj Trst procvita na račun nesposobnega gospodarstva v SRS že dolga desetletja.

Jugoslovanska vlada (izvršni svet), ki ima nedvomno važnejše naloge je pred časom morala dolge ure razpravljati, kako urediti preskrbo toaletnega papirja. Ako mora taka ustanova zgubljati čas s takimi malenkostmi potem pač socializem ni uspel. Marksizem, samouprava vse to teoretsko krasno zveni, toda v bistvu imamo v Sloveniji absolutni državni kapitalizem.

Med slovenskimi komunisti imaš danes nedvomno sposobne gospodarstvenike, toda ti morajo vleči za sabo tudi lepo število nesposobnega komunističnega kadra. V preminogih gospodarskih panogah v SRS človek premnogokrat dobi vtis, da se zanemarjajo najbolj osnovna ekonomska pravila. Analizirajmo samo bančne posle!

Na devizne račune v Sloveniji že dolgo let sem plačujem obresti od 7 do 9 odstotkov na leto. Te obresti so bile v redu vse do leta 1979, dočim so danes odločno prenizke, ko je vsakemu Slovincu mogoče vložiti denar recimo na dolarske račune v Avstriji ali Zahodni Nemčiji ali Švici po 13 do 15 procentov. Za nemške marke v Nemčiji plačajo banke danes prek 10 % obresti, za avstrijske šilinge 8 do 9 % in za lire približno 20 %. Jasno je, da bodo vloge na slovenskih deviznih računih padale. Na dinarje sedaj plačajo v Sloveniji 11 % obresti, ker pa je inflacija trenutno blizu 30 % je nesmisel vlagati denar v slovenske banke na dlani.

Naj navedem še primer, kako so žalostno končale hranilne vloge v SRS. Vzemimo za primer Slovenca, ki je 31. decembra 1945 imel naloženih 50.000 din v Ljubljani, 220.000 lir v Trstu in 27.000 šilingov v Celovcu, kar je v tisti dobi odgovarjalo 1.000 USA dolarjev. Zaradi enostavnosti vzemimo, da so bile obresti skozi vsa leta po 6 odstotkov. 31. decembra 1981 je ta Slovenec zaradi porasta teh vlog lahko dvignil v Ljubljani 400.000 din ali 80,44 v USA dolarjih (par dobrih čevljev), v Trstu 1.760.000 lir ali 1.353 v USA dolarjih (dober barvni televizor), v Celovcu pa 216.000 šilingov ali 148,96 USA dolarjev (nov avtomobil Mercedes). Gornje številke so suhoparne, toda lažje se bero in razumejo kot teorija o Kardeljevem samoupravnem sistemu!

Slovenija in njene banke so najele dosti posojil v inozemstvu. Obresti na taka posojila se danes vrtijo nekje med 16 in 17 %. Logika bi torej bila, da je potrebno zmanjšati taka posojila pod tako težkimi pogoji. Rešitev bi bila v tem, da naj bi dvignili obresti na devizne račune.

Dr. Peter Urbanc

Ljubljanski škof Gregorij Rožman in Tone Tomšič

21. maja 1942 so v Gramozni jami pri Ljubljani ustrelili Toneta Tomšiča. O njem je napisala knjigo Alenka Nedog. Prinašamo zanimiv zapis o posredovanju za njegovo izpustitev.

»Tudi posredovanja za njegovo izpustitev (Toneta Tomšiča, ki je bil zaprt v ljubljanskih zaporih, op. ur.) pri najvišjih stopnjah oblasti v Rimu so bila brezuspešna. Uspel ni niti znani advokat dr. Boršati s podkupnino pri vojaških oblasteh, niti škof Alojzij Fogar s posredovanjem pri Mussoliniju.«

Tragika Tomšičeve matere, razpete med ljubeznijo do sina-komuniste in med strogimi verskimi načeli je dosegla vrhunec, ko se je s poslednjim upanjem obrnila na ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. V spremstvu Franje Bernotove je poslala k njemu hčerko Ivico. Ta ga je kleče rotila, naj se pri okupatorskih oblasteh zavzame za njenega brata. Pred pobožno družino, ki si je v najhujši stiski zatekla k njemu, se je moral škof nekako opravičiti. Že skoraj mesec dni po Tonetovi smrti 18. junija 1942 je škof takole pisal Tomšičevim: »Spoštovana družina Tomšičeva! Sporočam vam, da sem na svoje pismo, ki sem ga na vašo prošnjo pisal dne 16. maja 1942 papežu, dobil z datumom 19. maj 1942 odgovor, da je Sveti Oče takoj posredoval na pristojnih mestih za pomilostitev vašega sina Antona. Kakor sem zvedel pozneje, žal, njegovo posredovanje ni bilo upoštevano. Bog bodi milostljiv njegovi duši! † Gregorij Rožman, škof.«

Del tega sestavka je bil objavljen v ljubljanskem »Delu« 23. maja 1982. Tone Tomšič se je rodil v Trstu in je izhajal iz globoko verne družine. Zato je tudi mati iskala zadnjo uteho pri škofu Rožmanu, ki ga je tudi osebno cenila, kar dokazuje gornji zapis. Prvič se je v slovenski javnosti pojavilo nekoliko drugačno pisanje o škofu Rožmanu kot smo ga bili do sedaj navajeni. Počasi, a vztrajno, bo zgodovina prinesla še kaj podobnega in tako tudi nekoliko drugače osvetlila lik tega zavednega Slovence, ki je vodil tedanjo ljubljansko škofijo v zapletenem času okupirane Ljubljanske province.

Kamenčki

Sodoben dialog

General Galtieri: »Malvinski otoki so naši, argentinski.«

Gospa Thatcher: »Falklandski otoki so naši, angleški.«

Domačini: »Malvinski-Falklandski otoki so naši, ker je tu naša domovina.«

Galtieri-Thatcherjeva: »Tepci, kdo pa je vas kaj vprašal?«

(r+r)

Iz Slovenije

Praznik na Rakovniku

Salezijanska skupnost in župnija na Rakovniku pri Ljubljani sta v nedeljo 30. maja obhajali praznik Marije pomočnice kristjanov. Procesijo s kipom Matere božje in koncepcije je vodil tržaški škof Bellomi, ki je imel med mašo govor o Mariji. Računajo, da se je mogoče in pobožno slovesnosti udeležilo nad 4.000 vernikov.

Molitveni dan za poklice

V soboto 26. junija bo koprsko škofjsko romanje na Sveto goro, da verniki skupaj molijo za duhovniške, redovniške in misijonarske poklice. Sv. maša bo ob 10. uri po jugosl. času. Prvo soboto v septembru pa bo posebno romanje na Brezje, ki zajame vso Slovenijo pa tudi Slovence iz zamejstva.

Novomašniki v Sloveniji letos

Iz ljubljanske nadškofije 5, iz mariborske 6, iz koprške nihče; iz redovnih skupnosti 2 frančiškana, 2 lazariisti in 1 salezijanec. Vsi ljubljanski novomašniki bodo posvečeni v Ljubljani 29. junija, mariborski pa v glavnem že v nedeljo 27. junija. Žetev je velika, a delavcev malo. Molimo za duhovne poklice!

Nastopi Slovenskega okteta po cerkvah

Slovenski oktet prireja po cerkvah v Sloveniji vrsto koncertov baročnih skladov, pravoslavne liturgije in črnih duhovnih pesmi ob spremljavi prof. Huberta Berganta. Ti koncerti so že bili v škofiji Lj. Tolminu, Kranju, Ilirski Bistrici in Kanalu ter v mariborski stolnici. Koncert

bo še 4. junija v Piranu, 11. junija v Senovem, 16. junija v Celju, 18. junija v Siovenjem Gradcu, 19. junija v Zireh in 26. junija v Logu pri Vipavi.

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Brescii so 28. maja imeli žalno slovesnost ob osmi obletnici pokola na trgu della Loggia. Udeležil se je tudi predsednik Pertini. Kot znano, je pri tem atentatu izgubilo življenje 8 oseb, 101 pa je je bila ranjena. Govorniki so zlasti opozarjali na dejstvo, da nobeden od atentatorov, ki imajo fašistično obeležje, do sedaj ni bil razkrinkan.

■ Italijanski senat je enako kot nekaj dni prej parlament z zaupnico izglasoval novi zakon o odpravninah. Če bo ta teden kasacijsko sodišče odločilo, da zaradi novega zakona referendum, določen za nedeljo 13. junija ni več potreben, bo to ljudsko glasovanje odpadlo, s čemer bo država prihranila milijarde lir.

■ Bližnji obisk ameriškega predsednika Reagana v Rimu je bil za nekatere teroristične organizacije zadosten nagib, da so sprožile vrsto protiameriških atentatov. Tako je eksplozija razdejala redakcijo ameriškega dnevnika »Daily News«. Bombe so eksplodirale tudi pred prostori letalske družbe Intercontinental, medtem ko so pekleniski stroj pred uredništvom »Selezione del Reader's Digest« pravočasno odstranili.

■ V italijanskih političnih in vojaških krogih je vzbudila precejšnjo nevoljo izjava »anonimnega« angleškega parlamentarca na račun italijanske nebojevitosti. Dejal naj bi: »Argentinci so deloma španskega in deloma italijanskega porekla. Če bo v argentinskih četah prevladala italijanska sestavina, se bodo kmalu predali.«

■ Če bi Tito še živel, bi bil 25. maja splošni 90 let življenja. Tudi letos so v zvezi s tem datumom praznovali v Jugoslaviji »Dan mladosti«. Na stadionu ljudske armade v Beogradu je bila mogočna prireditev, pri kateri je sodelovala mladina in vojska. Letos je štafetno palico prinesel v stadion in izročil predsedniku države mladinec iz Slovenije. To pot je bila na častni tribuni po več letih odsotnosti ponovno Titova žena Jovanka.

■ Grški ministrski predsednik Andreas Papandreu se je tri dni mudil v Beogradu, kjer ga je sprejela predsednica zveznega izvršnega sveta Milka Planinc. Papandreu je dejal, da si bo prizadeval, da bo Balkan prost jedrske oborožitve in da bo postal področje mednarodnega sodelovanja in miru.

Časi še niso zreli...

Ko sem v avgustu leta 1943 prišel v Trst na svoje prvo službeno mesto, so bili hudi časi, a kljub temu so se pred nami pojavljali znaki, ki so naznanjali spremembo teh »časov«. Ti znaki so napovedovali, da bo treba znova zavihati rokave in se lotiti dela za prenovo in obnovo. Ko sem nekoga vprašal za svet, je kratko odgovoril, da ni mogoče nič narediti, ker da časi še niso zreli. Ta odgovor mi je ostal v spominu in zaradi tega sem se večkrat oziral okoli ter povpraševal, kdaj bodo časi tako dozoreli, da bomo lahko duhovniki nemoteno sejali božjo besedo in želi bogate sadove. A žal takih časov še ni in jih ne bo!

Pri svojem župniku sem večkrat — in to v začetku dušnopastirskega dela — speljal pogovor na potrebe slovenskih vernikov in predlagal, da bi zanje kaj več naredili. Odgovor je bil tudi tu: časi niso še zreli. A kdaj bodo zreli? Pa saj ne more nič dozoreti, če semena ne vsejemo in za mlado rastlinico ne skrbimo. Brez našega truda in dela ne bo šlo. Tudi božja milost potrebuje našega sodelovanja — tudi oranja v ledino. Kdo pa naj začne, če ne mi kristjani? Kdo naj vztraja, če ne prav kristjani, ki nas krepi božja milost? Kristus je svoje apostole poslal v svet, ki prav gotovo ni tedaj predstavljal zrelih časov.

Tega ne bi omenjal, če bi stvari spadale v zgodovino. Tak odgovor ali bolje izgovor slišimo še danes: Slovenci, počakajte, ker časi še niso zreli. Saj bi pisali, o vas poročali, se za vas zanimali in za vas delali, a časi še niso zreli. Hudo je to, ko take besede najdejo svojo zgodovinsko pravico med katoličani, ki se zavedajo, da delajo v božjem imenu, z njegovo pomočjo in za njegovo čast.

Ljotze Škerl

Seslanski zaliv - kakšna bodočnost?

Seslanski zaliv je, kot znano, ena največjih naravnih lepot tržaške obale. Zaradi lahkega dostopa do morja in možnosti za kopanje, ki ju nudi, ima vse pogoje, da bi se razvil v privlačno turistično točko ob severnem Jadranu. In vendar je to, še pred nekaj leti obetajoče turistično središče, danes zelo zanemarjeno. Vprašanje njegove bodočnosti je v tem času spet v ospredju, saj devinsko-nabrežinski občinski upravitelji (koalicija SSK, PCI in PSI) pripravljajo varianto k splošnemu regulacijskemu načrtu, ki bo pogojeval nadaljnji razvoj na malodane vseh področjih.

Zaradi tega je sekcija Slovenske skupnosti za občino Devin-Nabrežina priredila v soboto 29. maja okroglo mizo v prostorih nabrežinske čitalnice na temo »Seslanski zaliv — kakšna bodočnost?«, na kateri so pod predsedstvom sekcijskega tajnika Ivana Breclja govorili prof. Zorko Harej, arhitekt Marino Kokorovec, Niko Kosmina, prof. Aleš Lokar, odv. Jože Škerk, odv. Drago Stoka in Bojan Brezigar.

Iz izvajanj diskusijantov izhaja, da se namerava SSK odločno zavzeti za turistično ovrednotenje Seslanskega zaliva, toda ob upoštevanju narodnostnega značaja devinsko-nabrežinske občine ter razvoja celotnega kraškega zaledja. Stvarne zaključke, ki so jih diskusijanti različno osvetljevali

in poudarjali, pa lahko takole povzamemo: 1. Seslanski zaliv naj postane kopališko ter navtično turistično središče; 2. preprečiti je treba s korenitim znižanjem zazidljivosti ob morju nastanek večjih gradbenih kompleksov, ki bi se gospodarsko obnesli le kot mini-stanovanjski bloki in bi torej pomenili grob poseg v narodnostni sestav občine; 3. vprašanje bivanja turistov naj se rešuje vsaj delno v smeri agriturizma, ki naj pripomore h gospodarskemu dvigu kraških vasi.

Ob sklepanju okrogle mize se je odbornik za urbanizem občine Devin-Nabrežina Bojan Brezigar pomudil še pri vprašanju, kako zajamčiti, da bo nadaljnji razvoj Seslanskega zaliva šel v nakazano in zaželeno smer. Pri tem je Brezigar poudaril pomen novega urbanističnega načrta, ki za SSK skuša na osnovi dogovorov z drugimi krajevnimi političnimi silami tako oblikovati, da bo upošteval upravičene zahteve slovenskega in domačega življa nasploh. Kljub temu pa je razumljivo, da je vprašanje bodočnosti Seslanskega zaliva tesno povezano z vprašanjem njegove lastništva. SSK se je v preteklosti že prizadevala, da bi lastništvo prišlo pod slovensko nadzorstvo, a ji je za las spodletelo. Vsekakor, je zaključil Brezigar, pa je to vprašanje za SSK (in za Slovence nasploh) še odprto.

Koncert zbora „Mirko Filej“ v Gorici

Naši zbori večkrat slavijo razne obletnice in tako prirejajo spominske koncerte. To je lepo in hvalevredno. Eden takih spominskih koncertov je bil prav zadnji nastop moškega zbora Mirko Filej, ki je bil v goriškem Katoliškem domu v soboto 22. maja. O njem je naš list že nekaj zapisal, zlasti o pomenu proslave in o zunanjem poteku iste. V naslednjih vrsticah bi se pa radi nekoliko zaustavili ob glasbenem programu zbora in njegovem pevskem delu.

V koncertnem listu smo lahko med drugim brali naslednje vrstice: »Moški zbor Mirko Filej se želi nocoj s pesmijo oddolžiti glasbeniku, katerega ime nosi. Goriški pevci praznujejo ob tej priložnosti tudi petnajsto obletnico ustanovitve zbora. Zato je ta nastop kar dvakrat pomemben. Današnja sestava zbora je že nekoliko prenovljena in kaže na težnjo, da tudi z mlajšimi silami poživijo svojo tradicijo. Upati je, da bo zbor tudi v bodoče, kot že v preteklosti, uspešno nadaljeval in gojil slovensko narodno in umetno pesem, s tem pa prispeval k vedno širši rasti naše slovenske kulture v zamejstvu.«

Te besede nam lahko služijo kot izhodišče za nekatere ugotovitve. Pred seboj smo imeli pomlajeno zborovsko telo, ki se tako ob starejši sestavi lepo in že skladno uvršča v življenje zbora samega. Prav gotovo je tak nastop ob spominskem koncertu za goriškim glasbenikom obetajoče znamenje za novo rast in nove dosežke naših pevcev.

Program sobotnega koncerta je bil zelo pestro sestavljen. Prvi del je obsegal polifonske in duhovne slovenske skladbe ter umetne skladbe in slovenske novejšje umetne pesmi. V drugem delu pa smo poslušali v glavnem narodne pesmi naših in tujih avtorjev. Programska izbira je s tem tudi pokazala na celotno pevsko kulturo goriškega zbora, ki se z veliko vneto posveča zlasti slovenski umetni in narodni pesmi, pa tudi drugim zvrstem.

Prve tri skladbe so bile polifonske (Gallus in Mozart), nato pa še dve iz slovenskega bogoslužja (Cajkovski in Gotovac). V njih je moški zbor Mirko Filej prav dostojno predstavil izsek iz lafinske oz. slovenske duhovne glasbe. Zlasti v slednji je zbor že dosegel lepo stopnjo v interpretaciji in pokazal na smiselno izvedbo. Znano je, da je prav zbor Mirko Filej tisto pevsko telo, ki že vrsto let goji izvajanje slovenske liturgične glasbe, ki je tako polna globoke vsebine!

Sledilo je nekaj slovenskih umetnih pesmi. Poleg znane Vodopivčeve Zebljarske smo lahko slišali nekaj manj znanih, a klenih skladb. Tako Stefana Maurija Kraška vas in C. Vremšaka Zimsko vožnjo. V prvi se posebej kaže tipična kraška elegičnost s skoraj impresionističnim barvanjem. Prvi del je zaključila B. Adamci V Gorjah zvoni, polna sveže melodike in ritma.

Drugi del je obsegal v glavnem narodne pesmi oz. priredbe ljudskih, poleg umetnih skladb Maliča, Simonitija (Mati Ja-

goda) in Fileja (Od radosti srca). V teh skladbah je goriški zbor spet pokazal na svoje znane vrline, kot so izbrana občutenost, precejšnja vokalna sproščenost, solistični izstopi. V zvezi s temi bi morda pripomnili, da bi včasih kazala bolj zadržana izbira solističnih delov, ki kljub prijetni glasovni barvitosti lahko nekoliko preveč razbijejo celotno zborovsko podajanje. Lepo sta tudi izveneli italijanska planinska pesem »La Montanara« in značilna ter mehka furlanska »Stelutis alpinis.«

Ob koncertu zbora Mirko Filej pa moramo še enkrat poudariti veliko vlogo te pevske skupine. Vsa dolga leta jo neutrudno vodi dirigent Zdravko Klanjšček, ki je tudi na tem koncertu potrdil dosedanj pomen zbora in njegovih uspehov. S pravim in res kulturnim petjem je dokazal, da zmore tudi v bodoče smotno nadaljevati pred petnajstimi leti začeto delo in prav na ta način najlepše in najbolj stvarno počastiti spomin Mirka Fileja, katerega ime nosi.

BgsI

Kaj ve tisti, ki ni trpel (sv. pismo).

Z GORIŠKEGA

Praznik špargljev v Štandrežu

V soboto 29. maja se je pričel v Štandrežu Praznik špargljev, ki se bo nadaljeval še v soboto 5. in nedeljo 6. junija. Za uspeh se morajo prireditelji zahvaliti tudi Gospodu Bogu za lepo vreme. Sveti Frančišek Asiški nas uči tudi to: »Hvaljen bodi, Gospod, po bratu nam vetru, in po zraku in oblaku, po jasnem in vsakem vremenu...«

V nedeljo 30. maja je bil najprej kar prebogati kulturni program, prebogati za tiste, ki so prišli predvsem zaradi zabave. Domačini so nastopili z enodejanko srbskega humorističnega dramatika Branka Nušića »Dva lopova«. Kar dovolj poučna je, le da danes ljudje drugače razumejo slične zaplete med ljubimci. Igralci so želi upravičen aplavz. Za veseligrso se so zvrstili zbori: mladinski Rupa-Peč, mladinski iz Mirna, mešani iz Sempasa in mešani Rupa-Peč.

Na odprtem, na majhnem in nizkem odru, ob klepetanju okrog bara in na sedeh petje pač ne more biti poseben estetski užitek, prijetno pa poživijo slične prireditve, ki naj ne bodo samo za zabavo. Pri tem se je znova potrdilo staro pravilo, da na prostem še najbolj uspejo mogočne koračnice ali vsaj »korajžne« pesmi. Naj bi zbori to upoštevali, ko izbirajo pesmi za nastop na prostem.

Občinstvo, ki je že prej bilo obilno, je pod večer še naraslo ob zvokih plesnega ansambla. Mladi se radi vrtijo, starejši jih radi gledajo, vsi pa si želijo sprostitve. V ta namen je služil tudi bar z domačimi šparglji in drugimi dobrotami.

Bilo je neko binkoštno bedenje...

V soboto 29. maja je enotni goriški škofijski odbor za pastoralo mladih Italijanov in Slovencev organiziral veliko binkoštno bedenje z geslom: »...reši nas hudega...« - problemi našega časa. Ob 16.30 so se zbrali v Avditoriju in ga napolnili. Najprej se je vsaka skupina predstavila na izvirni način. Sledilo je predavanje prof. Lazzattija iz Milana. Ob 18.30 so se mladi v dvajsetih skupinah razkropili po mestu in se srečali s predstavniki različnih organizacij in skupin — od zdravnikov, domov za ostarele do kulturnih, verskih in političnih ustanov.

Ena skupina se je srečala s slovenskimi predstavniki v Katoliškem domu. Mladi Italijani so imeli velik posluh za naše probleme in delo. Skratka, bilo je lepo dveurno, odkrito, prijateljsko srečanje. Če bi se vsako leto srečala z nami ena taka skupina mladih, bi v nekaj letih Italijani gotovo na najbolj pristen in resničen način spoznali Slovence in bi tudi marsikatero zgrešeno mnenje spremenili.

Ob 21.30 je bila slovesna sv. maša v goriški stolnici. Takrat je vsakdo prinesel svoj dar za šolo v Tarčentu na potresnem področju. Vsaka skupina pa je prinesla na oltar simbolično darilo s prošnjo. Slovenci smo prinesli sv. pismo, v katerem so najboljši odgovori za pravilno sožitje med osebami in narodi. Stolnica je bila nabito polna mladih. In Slovencev koliko je bilo med njimi? Nič več, nič manj kakor DVA!

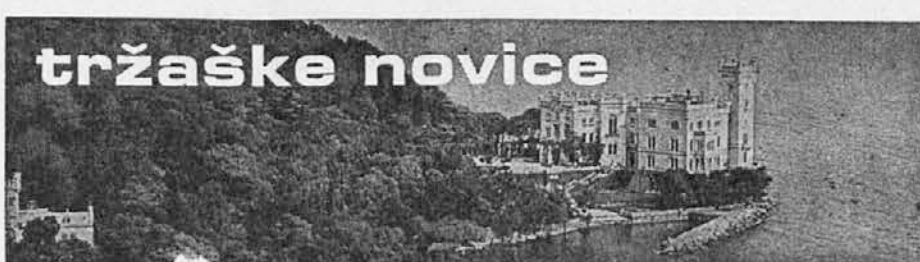
Ob tem se sprašujem (in upam, da še

marsikdo!) ali je morda vsa slovenska goriška mladina že dosegla najvišjo stopnjo duhovne in narodnostne zrelosti? Ali so tudi starši prepričani, da so jim posredovali že vse nasvete in vso vzgojo za vrednote, na katerih nek narod sloni? Mar smo pozabili, da je v življenju prav zaradi tega važna predvsem duhovna in duševna rast in ne samo zabava in rekreacija? (Da se razumemo: nimam prav nič proti temu, ko gre za pravilno odmerjen čas in za sorazmerno mero!)

Kajti kdor se je v soboto popoldne in zvečer sprehodil po mestu je lahko srečal veliko skupino mladih Slovencev pred Gardegna blu, pri Bonetu, na Korzu in še kje! Hočemo, da nas Italijani priznajo. Hočemo, da nas Italijani pravilno spoznajo, hočemo dvojezičnost, hočemo zaščito, hočemo... hočemo... istočasno pa ne izrabimo tako čudovitih in neponovljivih priložnosti in ne pokažemo, da smo živi, da delamo, da se nam godi krivica!

Nikoli, kljub velikemu naprežanju, nisem mogel razumeti zakaj se je Jezus, ki je bil vedno tako močan in trden v sebi mogel zjokati nad Jeruzalemom in izreči potresne besede: »Jeruzalem, Jeruzalem, nisi razumel časa mojega obiskanja...!« Sedaj, po nešteto različnih zaporednih »obiskih« — beri priložnostih za goriške Slovence, se sploh ne bi čudil, če bi ga videl na goriškem gradu, kako zre na mesto in okolico ter se... joče. Pa so bila izrečena toliko osebna povabila, tiskana vabila, obvestila v vseh časopisih!

— mn —

tržaške novice

Sv. Ivan

Škofov obisk. Svetoivanska župnijska skupnost se pripravlja na srečanje s svojim škofom L. Bellomijem. Obisk bo trajal od sobote 12. junija zvečer do ponedeljka 28. junija zvečer, ko se bo g. škof poslovil.

G. škof pride v župnijo 12. junija ob 19. uri, ko ga bosta pozdravili obe skupnosti, slovenska in italijanska. V nedeljo 13. junija bo g. škof govoril pri vseh mašah. Za italijanske vernike bo maševal ob 9. uri, za slovenske pa ob 10. uri. Ostali del programa objavimo prihodnjič. Prav tako bomo prihodnjič objavili kratek pogled v preteklost Sv. Ivana in prikazali versko življenje v župniji zlasti kar se tiče slovenskega dela.

Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabita na premiero filma o škofu Baragu

SLEDOVI

v sredo 9. junija ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3. Film govori o Baragu, o zemlji, ki ga je dala, in o zemlji, ki jo je prepojil s svojim znojem in s svojo ljubeznijo. Baragu bomo sledili od rodne Slovenije prek misijonskih postaj okrog Velikih jezer do njegove zadnje življenjske postaje v Marquettu. Film je izdelala skupina slovenskih izseljencev v Kanadi, je v barvah in traja 62 minut. Realizacija filma je zahtevala devet let. Ne zamudite tega izrednega doživetja.

Rojan

Novic o krstih in porokah nimamo, precej pogoste novice pa so o smrti.

V ponedeljek 24. maja je tiho odšla v večnost članica naše Marijine družbe Vera Selj. Po poklicu je bila učiteljica. Vrsto let je bila tajnica na nižji srednji šoli v Rojanu. Dolgo je sodelovala pri organizaciji poletnih kolonij Slovenske Vincencijeve konference. Bila je tudi izvrstna igralka in je neštokrat nastopila pri igrah Marijine družbe. Rada je pomagala, kjer koli je bilo treba. Naj ji dobri Bog poplača vsa njena številna dobra dela.

Že naslednji dan je navček naznanil, da je umrl v bolnišnici Stanko Ferfolja. Značilno je, da je umrl na isti dan in ob isti uri kot njegova žena Albina pred šestimi leti. Pogrešali ga bomo. Bil je eden izmed tistih redkih mož v naši župniji, ki je redno prihajal vsako nedeljo k sv. maši. Rad se je udeleževal tudi naših romanj. Zadnjikrat je bil z namj na romanju v Senov in Stično. Naj mu bo Gospod dober plačnik.

Vsem domačim, ki so jih ti smrti prizadeli, izrekamo iskreno sožalje. - S. Z.

V nedeljo 6. junija bo ob 17. uri na vrtu Finžgarjevega doma na OPCINAH

PRAZNIK MLADIH PEVCEV »VESELA POMLAD«

Nastopajo: otroški zbor »Vesela pomlad«, otroška folklorna skupina »Tabor« (vodi Anka Kocijančič), mlajši mladinski zbor »Vesela pomlad« (vodi Franc Pohajč), čarodej »Renor« iz Trsta in ansambel bratov Krt iz Stranj pri Kamniku. Poskrbljeno je za prigrizek in domačo kapljico. V primeru slabega vremena se bo program izvajal v dvorani Finžgarjevima doma.

»Vesela pomlad« na pevski reviji v Zagorju

V petek 28. maja se je mlajši mladinski pevski zbor »Vesela pomlad« z Opčin udeležil 8. revije mladinskih pevskih zborov Slovenije v Zagorju ob Savi. Zbor, ki ga vodi Franc Pohajč, je sodeloval na reviji po nasvetu Majde Hauptman, ki je slišala zbor na letošnji reviji »Pesem mladih« v Kulturnem domu v Trstu.

Zbor »Vesela pomlad« je bil uvrščen v kategorijo mlajših mladinskih zborov ter je nastopal skupaj z drugimi devetimi zbori na petkovem popoldanskem koncertu. Od predstavljenih pet pesmi je izvajal tri (Ježevo »Kaj je domovina«, Vrabčovo »Barčico«, Maličevo »Zdravljico«), katere je izbrala komisija za mladinske pevske zборе pri ZKPO Slovenije in SPZ.

Revija ima namen razširiti mladinsko zborovsko dejavnost, popestriti programe mladinskih zborov, dvigniti strokovno in umetniško raven zborov, omogočiti primerjavo dosežkov mladinskih zborov in zborovodij, predstaviti najboljše mladinske zborovske dosežke.

Na letošnji reviji MPZS je nastopalo 60 zborov. Organizacija je bila brezhibna, na posameznih koncertih so bili kot poslušalci nastopajoči zbori, ki so drug drugega nagrajevali s pozornim poslušanjem in navdušenim ploskanjem. Vsega tega je bil še na poseben način deležen naš mlajši mladinski zbor »Vesela pomlad«.

Mladika št. 5

Uvodnik je posvečen upravnim volitvam na Tržaškem. Novelo »Poti so prazne, čas je že pred zimo...« je prispevala Magda Jevnikar. Vinko Ošlak je napisal razpravo o vesti - rešiteljici propadajočih temeljnih vrednot. Slovenski romar opisuje doživetja ob svojem postanku v Medjugorju 25. marca 1982.

V rubriki »Pod črto« je govora o pristranosti tržaških sodnikov, ki so zaradi rabe slovenščine prof. Sama Pahorja izgnali iz sodne dvorane. Tudi Ivan Peterlin v zapisu »Jadran in »združevanje« z žalostjo ugotavlja, da besede »združevanje« naš vsakdanji zamejski slovarček ne premore. Kar se je zgodilo pri navijanju za slovenski košarkarski klub »Jadran« v Trstu, ki so ga podprli vsi, ki se čutijo Slovenci, ni mogoče na kulturnem in političnem polju.

Zanimive so ugotovitve Antona Kufola v njegovem beneškem dnevniku o partizanih, ki so počasi pokazali svojo protiversko barvo. »Ali so ti ljudje znoreli?« se sprašuje Kufolo.

O besedi pogoj in njega napačni uporabi piše Olga Lupinc. Martin Jevnikar očni pesniško zbirko Venceslava Sejavca (Stefana Tonklijia) »Grmada - kres« in Ivanke Jermol Zavavlav »To usoda je hotela«, Ivo Jevnikar pa poroča o zemljevidu evropskih manjšin in narodov, ki je izšel v Gradcu leta 1979.

Novost te številke je mladinska priloga »Rast«, ki jo je uredil Marko Tavčar in ima štiri strani. Želeli bi, da ne bo samo enodnevnic in da bi jo mladi res sprejeli za nekaj svojega, kjer lahko izražajo svoje misli, predloge in poglede. - ak

Škofov obisk v Barkovljah

Blizu morja stoji na majhnem trgu z dvema mogočnima lipama ljubka barkovljanska cerkev, posvečena apostolu sv. Jerneju. Točnih podatkov, kdaj je bila postavljena v Barkovljah kapelica, nimamo. Vsekakor je tu stala že mnogo pred letom 1462, kar je jasno razvidno iz bule nekdanjega tržaškega škofa Eneja Silvia Piccolominija, poznejšega papeža Pija II., ki je pisal omenjeno bule 3. novembra 1462, v petem letu svojega pastirovanja.

Prvotno kapelo je leta 1785 uničil požar in so seveda morali sezidati novo. Barkovlje so postale samostojna župnija leta 1892. Prvi župnik je bil Ivan Černe. Sedanja oblika je dobila cerkev v letih 1931-35. Za to je poskrbel tedanji župnik Alojz Salvadori, kasneje stolni prošt.

Naša župnija je zelo obširna. Danes sega na zahodu do potoka (Čedaz), ki pritče s Kontovela; zadnje hiše na severu so pri stari mitnici, sega do Napoleonske ceste, do Obeliska, potem po Trsteniku navzdol do železniške proge in do vhoda v železniško kopališče. Na jugu jo oblija morje.

Kot zanimivost omenjam šolsko poročilo duhovnika Jakoba Dermjeviča iz leta 1804. V njem naštevajo 20 učencev slovenskega jezika, 4 italijanskega in 2 nemškega. Poročilo je poslano škofijo.

Matične knjige so hranjene v Barkovljah od leta 1786. Prvi je bil vpisan Anton Brus (9. maja).

DUŠNI PASTIRJI

Mihael Čok postane dušni pastir v Barkovljah leta 1824. Njegov naslednik je bil Leonard Peternel, potem Jernej Rebec od 1832 do 1852, ki ga je ovirala slepota, zato sta mu pomagala Frančišek Remec in Gregor Kuša. Leta 1852 je nastopil službo Janez Breclnik, ki je ustanovil Bratovščino sv. rožnega venca, ki obstaja še danes in šteje 380 članov. Služboval je do leta 1859. Sledil mu je Jožef Zeme in nato 1881 Ivan Černe, ki je leta 1892 postal prvi barkovljanski župnik. Leta 1899 je bil dušni pastir Frančišek Guštin. Za njim je postal župnik leta 1900 Anton Kjuder, ki je ostal v župniji do leta 1925. Naslednji župniki so bili Salvadori, Galvani, Bruni, Conselli in od leta 1968 sem jaz. V času italijanskih župnikov so skrbeli za slovenske vernike

Nov grob v Borštu

V sredo 26. maja smo se v Borštu posloviili ob Stefaniji Petaros vd. Vodopivec, ki je odšla k Očetu po plačilo. S tem prvim stavkom je že označeno njeno bogato duhovno življenje, resnično za vse nas, ki smo tukaj ostali, znamenje božje dobrote in občestva svetih v Kristusu.

V krščanski družini, ki sta jo v predvojnih razmerah z možem Marijom ustanovila v Dolini, se je rodilo šest otrok. Zaradi podhranjenosti in boleznih so vsi otroci umrli v zgodnji mladosti, proti koncu vojne pa je umrl tudi njihov oče — v taborišču v Nemčiji.

Stefanija se je kmalu nato preselila v dolinsko župnišče in tu v povojnih časih skrbela ne samo za dolinske duhovnike, ampak je skupaj s šolskimi sestrami veliko let delala za malčke v vrtcu in tudi za večje, ki so se radi zbirali okrog župnišča in farne cerkve. Po petnajstih letih trdega dela je sledila vrsta let, ki so bila za Stefanijo leta zorenja v dobrih delih, v preizkušnjah in vedno težjih boleznih.

V vsem tem času je vedno živela v družbi šolskih sester, ki so se po zaslugi takratnega župnika Toneta Smerkolja leta 1948 naselile v dolinskem župnišču. Gospod Smerkolj je sedaj stolni župnik in kanonik v Ljubljani. Ko je prišel te dni izraziti sožalje sorodnikom pokojne Stefanije, sva izrecno obiskala tudi šolske sestre v Dolini, jim izrekla sožalje, predvsem pa veliko zahvalo, saj so imele Stefanijo kakor za svojo in živele z njo 33 let v pravem duhovnem prijateljstvu.

Sedaj je konec vseh teh preizkušenj, začenja se pri Bogu, tako upamo, njeno posredovanje za vse nas, ki smo jo zaradi njenega zglednega življenja vedno spoštovali in se od nje hvaležno posloviili.

Počivajte, dobra Stefanija, v božjem miru med svojimi sorodniki na borštanskem pokopališču, ne daleč od župnika Franca Malalana, ki vas je toliko zavednih Brežanov naučil ljubiti Cerkev, Marijo, vero in dom. - F. S. sdb

Ljubljanski bogoslovci na Koroškem

Ljubljanski bogoslovci so skupaj s semeniškim vodstvom v soboto 15. maja obiskali slovensko Koroško. Ustavili so se v prostorih Mohorjeve družbe, v Tinjah in pri Gospe Sveti. Potovanje so sklenili z mašo v cerkvi sv. Jakoba v Rožu.

VERSKO ŽIVLJENJE V ŽUPNIJI

Barkovljani skrbno ohranjajo stare navade. Smemo se pohvaliti, da imamo vsako leto dobro obiskane in urejene procesije (vstajenje, sv. Rečnje telo, sv. Jernej, rožnovenska Marija). Pri nas še vedno potrkavamo pred prazniki in na praznik. Skrbimo, da se ne zgubijo narodne noše. Za socialno pomoč skrbita Pogrebno društvo in osek Vincencijeve konference.

Ob nedeljah je sv. maša ob 8. in ob 11. uri. Praznična maša je tudi na predvečer. Med tednom je sv. maša ob 18. uri v zimskem in ob 18.30 v poletnem času.

Imamo mladinski krožek, ki pri župnijskem življenju pridno sodeluje. Pri bogoslužju sodelujeta tudi mešani pevski zbor in šolski otroški zbor.

Te podatke sem bolj obširno napisal v knjigi ob poimenovanju barkovljanske osnovne šole po F. S. Finžgarju »Barkovlje — pri nas je bilo tako«.

Zadnji pastirski obisk v naši župniji je bil pred 11 leti. G. škof Bellomi se bo pri nas mudil ves teden, da se prepriča o našem verskem in cerkvenem življenju, zlasti pa, da nas potrdi v veri in zvestobi do Kristusa.

PROGRAM PASTIRSKEGA OBISKA V BARKOV LJAH

V nedeljo 6. junija ob 8. uri: sprejem in škofova pridiga pri maši; ob 11. uri škofova maša, pridiga in sv. birma.

V ponedeljek 7. junija ob 18.30: srečanje s slovenskimi člani župnijskega sveta.

V sredo 9. junija ob 19. uri: sv. maša na barkovljanskem pokopališču za vse rajne s skupnim sodelovanjem.

V četrtek 10. junija ob 10.30: g. škof obišče slovensko osnovno šolo »F. S. Finžgar«, uro kasneje slovenski otroški vrt.

V petek 11. junija ob 20. uri: v cerkvi skupno zaključno zborovanje.

V sredo popoldne bo g. škof obiskal bolnike. Lojze Zupančič, župnik

goriške novice

Sovodnje

Slovesnost poimenovanja šole. V nedeljo 6. junija ob 11. uri se bodo Sovodenci oddolžili spominu župnika-pisatelja Petra Butkoviča-Domna s poimenovanjem šole po njem. Ostala bo tako v spomin bodočim rodovom ne samo njegova kulturna dejavnost, ampak predvsem njegova dobrota in požrtvovalnost za domačo vas.

Na to slovesnost so vabljeni vsi, saj je bilo mogoče osebna vabila razposlati le nekaterim. Prisotnost naj znači tudi počastitev in skromno oddolžitev vsem slovenskim duhovnikom za njihovo požrtvovalno delovanje ne samo na dušnopastirskem polju, ampak tudi na kulturnem, gospodarskem, političnem, za vzbujanje in utrjevanje narodne zavesti in napredka narodne kulture kljub vsem težavam in preganjanjem.

Jamlje

Poimenovanje osnovne šole. Preteklo nedeljo se je na dvorišču domače šole zbralo veliko domačinov, katerim so se pridružili tudi gostje, da prisostvujejo slovesnosti ob poimenovanju šole po pesniku Igu Grudnu. Navzoča je bila tudi njegova sestra in žena s sinom, kakor tudi kipar Zdenko Kalin, ki je izdelal bronasti kip. Ob začetku prireditve ga je blagoslovil domači župnik Anton Prinčič.

Prireditelji so za to priložnost izdali brošuro, v kateri je povedana zgodovina jamljske šole, matere učencev pa so spletle prek tisoč značk v narodnih motivih. Priredile so tudi zakusko, katere so bili deležni vsi, ki so prišli na prireditev.

Učiteljice so pripravile otroke, da so recitali in peli Grudnove pesmi. Marija Visini je obrazložila razlog za poimenovanje šole po Igu Grudnu pa naj bi se otroci učili ljubiti slovensko besedo. Spregovorili so še doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič, didaktična ravnateljica dr. Mirka Rijavec-Saksida, pokrajinska odbornica Marija Ferletič (ta je prinesla v dar plaketo in posnetek mladinskega pevskega zbora iz Bariloče v Argentini), predsednik Zveze bralnih značk Slovenije Jože Zupan, Marinka Terčon, odbornica za kulturo v nabrežinski občini in Edmund Košuta od SKGZ. Pri programu sta sodelovala tudi deklški zbor Devin in moški zbor »Fantje izpod Grmade«.

V STANDREŽU se nadaljuje

PRAZNIK ŠPARGLJEV

Sobota 5. junija

20.00 plesna zabava;

Nedelja 6. junija

19.00 nagajevanje ex-tempore;

19.30 nastop folklorne skupine »Santa Gorizia« in štandreskega mladinskega zbora.

Sledi ples s ansambлом »Zamejski instrumentalni kvintet« iz Steverjana.

Na voljo odlični šparglji, pijača in jedcača.

Sestali so se voditelji volčičev in veveric

13. maja se je zbralo v Jamljah lepo število skavtskih voditeljev, ki imajo na skrbi najmlajše člane Slovenske zamejske skavtske organizacije. Tržaško vejo so zastopali voditelji iz Devina, Mavhinj, Nabrežine, Kontovela-Proseka, Repentabre, Opčin, Rojana, Sv. Ivana, Sv. Jakoba, Škedenja in Mačkoli, goriško vejo pa voditelji iz Jamelj, Doberdoba, Gorice, Sovodenj, Rupe-Peči in Steverjana.

Srečanje je bilo pomembno iz več razlogov: voditelji so se bolje seznanili z letnimi delovnimi programi, izmenjali so si misli in izkušnje ter analizirali razne vzgojne probleme, ki jih srečujejo na tedenskih sestankih in na vsakovrstnih skavtskih podvigih.

Voditelji so tudi pripravili osnutek novega skupnega delovnega programa, ki med drugim vsebuje razne organizacijske novosti in skupna srečanja.

Koristno je tudi, da se tudi tržaški in goriški voditelji volčičev in veveric srečujejo med seboj in s tem krepijo že uspešno delovanje Slovenske zamejske skavtske organizacije v trenutku, ko število članov vedno bolj narašča, saj šteje nad 700 članov in članice, od katerih je nad 120 volčičev in veveric s Tržaškega in približno prav toliko z Gorškega.

Romanje v Vicenzo

Maj je Marijin mesec. Zato se je slovensko občestvo vernikov iz Laškega oddolžilo, da obišče Marijino svetišče na Monte Berico nad Vicenzo. Javilo se je precej ljudi, tako da je v nedeljo 23. maja odpeljal iz Ronk udoben in poln avtobus.

Potovanje je bila lepa priložnost za medsebojno spoznavanje in seznanjanje z našo narodno pesmijo. Ob 10. uri smo v stranski kapeli bazilike prisostvovali sv. maši, ki jo je daroval msgr. dr. O. Simčič, ki nam je tudi povedal nekaj o zgodovinskem nastanku te božje poti leta 1426. Cerkevni zborček pod vodstvom ge. Olge je povezoval mašne dele. Istočasno so se dvigale k Bogu po Mariji naše molitve, prošnje in želje.

Po kosilu v bližnjem romarskem domu smo še enkrat pozdravili Marijo s petjem in šli nato v Padovo na grob bl. patra Leopolda. V samostanski kapelici, kjer je pokopan, smo se zbrali in ubrano zapeli litanije Matere božje, nakar smo si ogledali tamkajšnji misijonski muzej. Seveda smo obiskali še mogočno baziliko sv. Antona in s tem začeli pot povratka. Po kratkem sprehodu po Benetkah smo se pozno zvečer vrnili domov. - K. M.

Odbor gorških staršev vabi na

PRAZNIK STARŠEV v nedeljo 6. junija

Sporod:

- ob 10. uri maša na Placuti;
- popoldne ob 16. uri začetek kulturnega programa v Katoliškem domu;
- sledi športno-zabavno srečanje med sinovi in očeti na igriščih Katoliškega doma.

Zagotovljena postrežba z dobrotami domače kuhinje in pijačo. Vsi starši iz mesta in okolice prav pristrčno vabljeni!

Premnogokrat se zadovoljujemo z besedami, potem pa se čudimo, da prihaja do razočaranj (maršal Foch).

Prošnja misijonarja Ivana Štanta

Kot veste, se mudim v Evropi na počitnicah. Ta čas bi rad uporabil, da nabere čim več oblek za svoje gobavce in jetnike v zaporih. V poštev pridejo tako moške kot ženske obleke kakor tudi otroške, da so le čiste in še uporabne. Iz spoštovanja do obdarovancev ne smemo pošiljati cunj. Posebno prav pridejo moške hlače, da le niso prevelike mere. Za vse bodo ljudje na Madagaskarju hvaležni.

Ivan Štanta, misijonar

P. S.: Kdor želi kaj darovati, naj se obrne na domačega župnika ali naj telefonira dr. K. Humarju v Gorici, tel. 30536. V gorškem mestu tudi na župnijo sv. Ivana.

Šport

MOŠKA I. DIVIZIJA

Olympia-Pallavolo Grado 0 : 3
(3 : 15, 9 : 15, 13 : 15)

Prejšnjo sredo je Olympia odigrala svojo zadnjo letošnjo tekmo. Na žalost je ob koncu prvenstva ekipa popustila in bila večkrat poražena. Domačini so začeli tekmo zelo slabo, saj so bili pri serviranju površni. V naslednjih dveh nizih so igrali bolje. V tretjem so celo prešli v vodstvo in Gradežani so se morali pošteno potruditi, da so jih premagali.

Neodgovorno obveščanje

SSG iz Trsta nam je 24. maja poslalo dopis s prošnjo, da bi objavili v našem listu sporočilo o trikratni predstavi drame *Garcie Lorca »Krvava svatba«* v Kulturnem domu v Gorici v dneh 29., 30. in 31. maja. Za nedeljo 30. maja je bilo rečeno, da bo predstava ob 16. uri. Tako smo tudi objavili. V četrtek 27. maja je Primorski dnevnik poročal, da bo ta predstava ob 17. uri, dva dni nato, v soboto 28. maja pa, da bo ista predstava ob 18. uri. Ker veliko naših bralcev ne bere tega dnevnika, so prišli na predstavo v nedeljo ob 16. uri kot smo mi poročali. Seveda so morali razočarani oditi. Nekdo od njih je sarkastično pripomnil: »Dobra prvoaprilska šala!« Sprajšujemo se, kdo je odgovoren za tako neodgovorno spreminjanje ure in temu sledeče obveščanje?

Počitniške kolonije za otroke slovenskih šol

Kot je bilo že javljeno, organizirata Slovenski Vincencijski konferenci iz Trsta in Gorice počitniške kolonije za otroke od 5. do 12. leta starosti.

Letovanje v hribih se bo vršilo: za dečke od 5. do 29. julija, za deklice pa od 29. julija do 22. avgusta (vedno v kraju Comeglians).

Otroci naj se vpišejo: 1. ali v svojih šolah pri svojih učiteljih; 2. če pa niso dobili formularjev, naj se vpišejo v zadevnem uradu svoje občine (napišejo naj, da želijo iti v slovensko kolonijo!). Goriška občina je šele ta teden poslala formularje Didaktičnemu ravnateljstvu.

Urad za kolonije gorške občine ni več v ul. Mazzini, pač pa v glavnem poslopu (Ufficio Assistenza, ga. Prencis). Otroci gorške občine bodo morali napraviti zdravniški pregled oz. dobiti zdravniško spričevalo pri svojem domačem zdravniku (medico di famiglia), ker trenutno ni več šolskega zdravnika.

Starši morejo dobiti pojasnila tudi v uradu Katoliškega glasa (tel. 83177) ali pa pri prof. Krannerju (tel. 86631).

DAROVI

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Slava Bandedelj ob 50-letnici mamine smrti 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: K. Č. 25.000; Hermina Vranič, Gorica 50.000 lir.

Za zbor »Mirko Filej«: Jože Cotar ob 20. obletnici smrti prof. M. Fileja 10.000; prijatelj iz Gorice 50.000 lir.

Družbenica iz Gorice: za Katoliški dom, za slovenske misijonarje in v dobre namene po 25.000 (skupaj 75.000) lir.

Za cerkev na Opčinah: Zora Hrovatin v spomin Ludvika Sosič, Alfonza Škerlavaj in Antona Komolec po 5.000, skupaj 15.000; v spomin na Antona Komolec so darovali: Carlo Coslovich, Silvana Glavina, Anamarija Pagnech, Luigi Pecorari, Vittorio Coslovich, Violetta Crisanaz, Boris Sanabor, Justina Daneu, Ida Pacor, Angelo Cesarato in Maria Simonetta skupaj 55.000; Emilija Hrovatin 20.000; družina Merhar 5.000; družina Valič-Crismani ob krstu male Mare 30.000; Mila Škerlavaj-Milič v spomin na vnuka Andrejčka ob prvi obletnici smrti 10.000; razni 8.500 lir.

Za cerkev na Ferlugih: družina Borjan v spomin na mater Bernardo 15.000; družina Ferluga v spomin iste 25.000; Olga Ferluga namesto cvetja na grob Marcela Ferluga 5.000; Lidija Ferluga v spomin istega 10.000 lir.

V spomin na msgr. Lojzeta Rozmana, dolgoletnega župnika v Trebčah, 3. seznam: Olga Stückler 5.000; Marija Križmančič (117) 12.000; Slava Carli (119) 10.000; Marija Kralj (102) 1.000; družina Vitran 3.000; druž. Čuk (96) 2.000; družine Tirel, Lia in Čuk 10.000; Albert Kralj (110) 10.000; Myriam Hvala-Hrovatin 10.000; družini Kralj (34) 13.000; Giorgio Milazi 10.000; Aleksandra Carli 10.000; Božidar Sušmelj 7.000; Bruno Kalc (69) 10.000; družina Bukavec 10.000; družine Dragoni 30.000; Albin Primožič 10.000; Ada Terzoni 10.000; Irene Gatto 25.000; družina Kralj (225) 20.000; družina Kralj (200) 5.000; Mario in Marta Čuk 20.000; Anica Malalan 10.000; Marina Galopin 10.000; Carmen Pohlen 10.000; Vilma Pohlen 10.000; Dorina in Anica Čuk (53) 30.000; Carli Julka (56) 10.000; Dina Carli (56) 10.000; Cvetka Mikovič 10.000; Giacomo Bellina 30.000; N. N. 50.000; Cinzia Kalc 5.000; Aleksander Kalc (112) 3.000; Silvano Čuk (104) 5.000; Pierina Dragoni 4.000; Ivanka Kralj 5.000; Ana Perini 5.000; Armanda Gregoretti 25.000; druž. Ferluga (54) 10.000; Evgen Čuk 5.000; Stana Kralj 11.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Amelija in Leopold Pangos v spomin dragega prijatelja Stankota Ferfolja 20.000 ter Milka in Valentin Stofa 5.000; E. Z. ob obletnici odprtja Doma 20.000 lir.

V spomin Jožeta Makovec, Vere Selj in Stankota Ferfolja: N. N. za Marijin dom v Rojanu in za misijone po 25.000 lir.

V spomin pok. Vere Selj: družina za Marijin dom v Rojanu 100.000, za misijone in za Skupnost Družina Opčine po 50.000; za Marijin dom v Rojanu: družina Mikoli 15.000, Antonija Malič 5.000, Marta Marušič 10.000, Ada Guštinčič 5.000, Jelka in Maks Šah 20.000, Vera Gentili 5.000, Albin Mamolo 10.000; za slov. Vincencijsko konferenco: Mira Bole 20.000; za misijone: Iva Ščuka 10.000, Zmaga Mastellaro 10.000 lir.

V spomin pok. Štefanije Petaros: duhovniki, ki so delovali v Dolini, za Marijino cerkev na Pečah in za skavtsko organizacijo v Trstu po 50.000 (skupaj 100.000) lir.

Za cerkev v Ricmanjih: N. N. 20.000; Pregarčevi, Ricmanje ob peti obletnici smrti očeta in moža Vladimira 30.000; družina Kuret, Ricmanje ob smrti moža in očeta Zorka 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Nabirka za naše vzgojne zavode Marijanščice na Tržaškem ter Zavod sv. Družine in Alojzijevešče na Gorškem bo v nedeljo 6. junija pri vseh slovenskih službah božjih. Nabirko priporočamo.

V kapucinski cerkvi v Gorici bo od 1. junija dalje nedeljska slovenska sv. maša ob 19.30.

Na osnovni šoli v ul. Veneto v Gorici bo zaključna šolska prireditev v soboto 5. junija ob 11. uri. Vabljeni starši in prijatelji mladine.

Praznik sv. Rešnjega Telesa se obhaja v Italiji v nedeljo 13. junija. V Gorici bo zvečer ob 18. uri sv. maša v stolnici, po maši procesija po mestnih ulicah od Travnika. Pri procesiji bodo navzoči tudi slovenski verniki kot posebna skupina. Vabimo slovenske pevce, da se v cerkvi zberejo kot lani v levi stranski ladji, ker bo med mašo tudi ena naša pesem. Ta večer odpadejo v mestu vse večerne maše, torej tudi slovenska pri kapucinih.

Maša za Slovence v Ronkah bo v nedeljo 6. junija ob 11.30.

Seja Zveze slov. katol. prosvete - Gorica bo v ponedeljek 7. junija ob 21. uri na kraju kot določeno na zadnji seji. To bo zadnja seja v tej sezoni.

Ob 20-letnici smrti prof. Mirka Fileja bo sv. maša v gorški stolnici v soboto 12. junija ob 20. uri. Med mašo bosta pela zbora »M. Filej« in »L. Bratuž«.

V Rižarni bo v nedeljo 6. junija ob 17. uri sv. maša za vse, ki so tam izgubili življenje. Maševal in pridigal bo g. dekan Rudi Bogatec.

V župnijski cerkvi v Rojanu bo v nedeljo 6. junija ob 16. uri sv. birma za slovenske otroke iz mesta.

Mesečna maša za edinost bo v Trstu v Marijinem domu, ul. Risorta 3 v ponedeljek 7. junija ob 18.30. Sledi razgovor ob diapozitivih.

Za kapelo bl. p. Leopolda pri Domju: P.R.C.A. darujejo v spomin na nepozabne pokojne 300.000; Ana Ličer namesto cvetja na grob Štefanije Petaros 20.000; Franciška Germek, Trst 10.000; Mara in Giorgio Babič, Trst 10.000; Franc Ambrožič, Trst 50.000; N. N., Trst 50.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Anica Ferluga 10.000; N. N., Opčine 20.000 lir.

Ljubljanska TV

Sporod od 6. do 12. junija

Nedelja: 16.40 Visok pritisk, glasb. oddaja. 17.25 Osem filmskih pričevanj. 19.30 Venezuela, dok. 21.00 Vojaki, nad. 21.55 Človek brez meja.

Ponedeljek: 17.55 Novo vznemirja. 18.55 Atmosferska konvекcija. 19.45 Pop godba. 21.00 R. Seligo: Svatba. 21.55 Kulturne diagonale.

Torek: 18.15 Slovenske ljudske pravljice. 18.30 Otroška folklorja v ČSSR. 19.00 Palčki nimajo pojma. 20.00 Knjiga. 21.00 Skupno. 21.50 I. Silone: Fontamara.

Sreda: 18.30 Ciciban, dober dan. 18.45 Gusarji kapitana Gancha, 19.15 Pozdravljena, Makedonija. 21.00 Deželanka, franc. film.

Četrtek: 18.15 Zlatorog. 18.30 Mi smo mali pihalni orkestri. 19.00 Kratek film. 19.45 Na sedmi stezi. 21.00 Mednarodna obzorja. 22.30 Ana Karenina, balet.

Petek: 18.30 Mak ob progi. 19.00 Slovenski pihalni orkestri. 19.45 Joga in zdravje. 21.00 Včeraj... za jutri. 21.55 Gospod Horn, amer. nad. 22.45 Cena preživetja, film.

Sobota: 18.20 Primer starodavnih astronomov, angleški film. 19.50 Turnišče. 20.05 Japonske pravljice: Smrkavček. 21.00 TV križanka. 22.40 Zrcalo tedna. 22.55 Ure obupa, amer. film.

Radio Trst A

Sporod od 6. do 12. junija 1982

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Nediški zvon. 11.00 Mladinski oder: »Volk, začaran v dečka«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek... 14.10 Na gorškem valu. 14.40 Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Glasbene skice. 9.30 Alternativna kozmetika. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Kulturni dogodki; kako ti je ime? 13.20 Beseda in pesem. 14.10 Otroci pojo. 14.30 J. Hašek: »Dobri vojak Svejka«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena skupina »Nova misel« z Gorškega.

Torek: 8.10 Dogajanja iz polpretekle dobe. 9.30 Ali ste že prebrali? 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturno pismo; beležka. 14.10 Najlepše bajke za najmlajše. 14.30 Pesmi brez besed. 14.55 Naš jezik. 15.00 Glasbeni magazin. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 »Naša pesem 1982« v Mariboru. 18.00 F. Kozak: »Vida Grantova«.

Sreda: 8.10 Slovensko planinstvo na Tržaškem. 9.30 Alternativna kozmetika. 10.10 Koncert. 11.30 Literarni listi. 12.00 Pod Matjurjan; beležka. 13.20 Strategija napetosti (Jezero iz Doberdoba, Slovenski šopek iz Mačkoli, Danica z Vrha). 14.10 Otroški kotiček. 14.30 T. Svetina: »Ukana«. 15.00 Ameriška glasba. 16.00 Strategija napetosti v Italiji. 16.35 Motivi z malega zaslona. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Pesniki so čudenje sveta.

Četrtek: 8.10 Doma in na tujem. 9.30 Pravica do pokojnine in socialnega varstva. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi; beležka. 14.10 Mladi pred mikrofonom. 14.55 Naš jezik. 15.00 Jugosl. izvajalci. 16.00 Domači obrazi. 16.35 Južnoameriški motivi. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja. 18.30 Sodobne slovenske novele.

Petek: 8.10 130 let Družbe sv. Mohorja. 9.30 Stilno pohištvo. 10.10 Koncert. 11.30 Literarni listi. 12.00 Na gorškem valu; beležka. 13.20 Četrtekova srečanja. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 T. Svetina: »Ukana«. 15.00 Film in filmska glasba. 16.00 Zivozeleno. 17.00 Kult. kronika. 17.10 Primorska poje (F. Bevk iz Otaleža, Briški grič iz Steverjana, Lovski oktet iz Postojne, F. Prešeren iz Boljunca, ženski zbor Prosek-Kontovel). 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Mali leksikon telesne kulture in prostega časa. 9.30 Onkraj zvezd. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Oddaja o Reziji; beležka. 14.10 Mladi pisci. 14.30 Poslušali boste. 14.55 Naš jezik. 15.30 Dijaška tribuna. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Primorska poje (Razpotje s Cola, K. Pahor iz Pirana, Sloga iz Črnege vrha, V. Mirk s Proseka-Kontovela, Obala iz Koprja). 18.00 Izidor Predan: »Modar hlapec«. 18.45 Vera in naš čas.

★

Romarski izlet v sedem držav

Obveščamo vse prijavitelje za drugi avtobus, da je ta zagotovljen. Želeli bi, da se še kdo prijavlji, da bo tako bolje zaseden. Prijavitelj se je treba do 20. junija in seveda takoj plačati vsaj polovico vsote, ki znaša 610.000 lir, ostalo pa do konca junija. Vsi, ki so se prijavili, naj ob vplačilu denarja tudi sporočijo kraj in datum svojega rojstva.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA

Korzo Verdi, 51

Telefon : 84206 - 84207 - 85383

Telefon menjalnice : 83909

Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI